

Nye støttemuligheder i sigte

Landdistriktsprogrammet 2007-2013

Af landdistriktskonsulent Karen Lilleør, LandboSjælland

LandboSjællands miljø- og projektafdeling glæder sig over, at der nu er kommet gang i det store landdistrikts(lykke)hjul. Den 20. oktober 2006 offentliggjorde Direktoratet for FødevareErhverv et forslag til lov om udvikling af landdistrikterne. Loven skal ligge til grund for udarbejdelse af det endelige landdistriktsprogram for perioden 2007-2013 med dertilhørende støtteforanstaltninger.

Forslag til landdistriktsloven indeholder en bred vifte af støtteforanstaltninger, hvoraf nogle bliver en del af det kommende landdistriktsprogram, og andre gør ikke. Beslutningen om hvilke støtteforanstaltninger det endelige landdistriktsprogram skal indeholde, samt udarbejdelse af bekendtgørelser og vejledninger til disse, forventes først at ligge klar i løbet af foråret 2007. Det er således ikke muligt på nuværende tidspunkt at løfte sløret for, hvilke af de oplistede støtteforanstaltninger i landdistriktsloven lykkehjulspillet vil lande på.

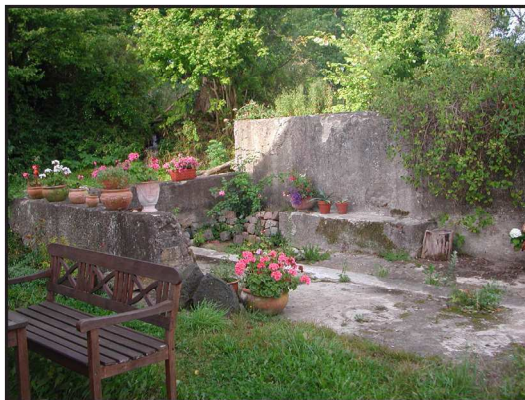
Denne artikel kan istedet informere om, hvilke forslag til støtteforanstaltninger der ligger i udkastet til landdistriktsloven, som kan have interesse for økologiske landmænd, samt hvor mange penge der er tale om, og hvad et landdistriktsprogram er for en størrelse.

Landdistriktsprogrammet

Landdistriktsprogrammet er et politisk fastsat program for udviklingen af landdistrikterne i Danmark. Regeringen, med Hans Christian Schmidt i front, har i 2005 afholdt offentlige borgermøder forskellige steder i landet med

Det foreløbige resultat er et landdistriktsprogram der bygges op omkring 3 søjler eller indsatsområder:

1. Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne.
2. Forbedring af miljø og landskaber.
3. Livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af økonomien

henblik på at indsamle inspiration til udarbejdelse af landdistriktsprogrammet 2007-2013.

Programmet foreslås inddelt i 3 søjler. Jævnfør søjle 1 ønsker regeringen at arbejde for et stærkt og konkurrencedygtigt jordbrugserhverv, som er baseret på værditilvækst gennem innovative ideer. Udstrakte miljø- og nabohensyn samt en bevidst satsning på kvalitetsfødevarer skal være grundlaget for et forsåt konkurrencedygtigt jordbrugserhverv, der bidrager med arbejdspladser og naturpleje i landdistrikterne.

Dertil kommer, at regeringen i relation til søjle 2 ønsker varierede landskaber, en rig natur og et rent miljø. Dette er vigtigt for en god livskvalitet for borgerne i landdistrikterne såvel som for hele befolkningen.

Livskvalitet er også i fokus i søjle 3. De danske landdistrikter skal være attraktive steder at bo og arbejde. Der skal være livskvalitet, lokale arbejdspladser og borgere i landdistrikterne skal have mulighed for aktivt at tage ansvar for og forbedre egne levevilkår. Nærdemokratiet skal således have gode betingelser, og det lokale potentiale skal realiseres.

Udover disse er der en akse, der går på tværs af de tre søjler. Aksen hedder LEADER-metoden. Denne akse skal sikre en høj grad af lokal indflydelse på de dele af programmet, der har særlig lokal/regional betydning. Det betyder bl.a., at søjle 3 om livskvaliteten i landdistrikterne og

diversificering af økonomien overvejende søges gennemført ved hjælp af LEADER-metoden. LEADER-metodens væsentlige karakteristika er, at lokale aktionsgrupper udarbejder en lokal udviklingsstrategi for området. De disponerer over et budget under landdistriktprogrammet og kan indenfor rammerne af dette budget prioritere og indstille projekter, der bidrager mest muligt til gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.

Indenfor hver af de tre søjler udarbejdes som sagt støtteforanstaltninger, der skal bidrage til at nå målene i hver søjle. Støtteforanstaltningerne er altså værktøjet til implementeringen af regeringens landdistriktspolitik.

Hvor mange penge taler vi egentlig om?

På en konference på Gerlev Idrætshøjskole den 14. september 2006 fremlagde fødevarerminister Hans Christian Schmidt det overordnede budget for landdistriktprogrammet 2007-2013. Fødevarerministeren oplyste at der i alt er 6,6 milliarder kroner til støtteforanstaltninger fordelt på de 7 år. Det svarer til 942 millioner kroner pr. år.

Og det lyder jo af rigtig mange penge....!

Men i 2007 er ca. 700 millioner af de 942 millioner bundet i allerede eksisterende aftaler som f.eks. MVJ-aftaler, tilskud til økologi og grønne regnskaber. Det betyder, at der i 2007 er lidt over 200 millioner kroner „frie midler“ til projekter og initiativer indenfor de 3 førnævnte søjler.

Andelen af "frie" midler stiger år for år, i takt med at f.eks. fler-årige MVJ-aftaler udløber. Derfor vil der allerede i 2008 være 438 millioner kroner til projekter og initiativer.

Søjle 1 og 3 skal hver udgøre mindst 10% af programmets samlede EU-budget.

Søjle 2 skal udgøre mindst 25% af EU-budgettet.

Der skal overføres mindst 5% af programmets samlede EU-budget til foranstaltninger gennemført med LEADER-metoden. Disse foranstaltninger kan rette sig mod hvilken som helst af de 3 søjler.

Den endelige fordeling af midler mellem de 3 søjler samt den tværgående akse, LEADER, er endnu ikke fastlagt. Men i forordningen, der ligger til grund for udarbejdelse af landdistriktprogrammet, stilles der følgende krav om en minimumsfordeling mellem de tre søjler og den tværgående akse:

Der kan således frit disponeres over 50% af det samlede EU-budget mellem de 3 søjler og den tværgående akse.

Fremtidige støttemuligheder for økologer

I forslag til landdistriktsloven er der oplyst 9 foranstaltninger, der alle indeholder én eller flere støttemuligheder. Der er som sagt endnu ikke truffet afgørelse om, hvilke støtteforanstaltninger det endelige landdistriktprogram skal indeholde. I det følgende præsenteres de støtteforanstaltninger, som vurderes, at kunne have interesse for bl.a. økologiske landmænd:

Foranstaltninger til at fremme viden og kompetence:

a) Kompetenceudvikling og vidensformidling indenfor jordbrugs- og skovbrugssektoren
Ifølge lovforslaget kan der ydes støtte til erhvervsuddannelse og information, herunder formidling af videnskabelig viden og innovativ praksis, af personer inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren. Dette kan bl.a. være i form af demonstrationsprojekter.

b) Jordbrugeres anvendelse af rådgivningstjenester

Der kan ydes støtte til jordbrugeres brug af rådgivningstjenester for generelt af opnå bedre resultater på bedriften.

Foranstaltninger til omstrukturering og udvikling samt fremme af innovation:

a) Forøgelse af jordbrugsprodukters værdi
Jævnfør lovforslaget kan der ydes støtte til materielle og immaterielle investeringer, der vedrører forarbejdning og afsætning af landbrugs- og skovbrugsprodukter. Der skal være tale om udvikling af nye produkter, processer og teknologi.

b) Samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologi i jordbrugs- og fødevareresektoren

Der kan ydes støtte til fremme af samarbejdet mellem jordbrugere, føde- og råvareforberedningsindustrien samt evt. tredjepart. Støtten skal bidrage til dækning af omkostninger i forbindelse med samarbejdet.

Foranstaltninger til forbedring af jordbrugsproduktionens og -produkternes kvalitet:

a) Jordbrugeres deltagelse i ordninger vedrørende fødevarekvalitet

I følge lovforslaget kan der ydes støtte til deltagelse i mærkningsordninger for fødevarer og landbrugsprodukter til konsum. Opfyldelse af obligatoriske normer er dog ikke støtteberettigede. Støtten udbetales årligt som incitament til deltagelse i kvalitetsordninger og beregnes ud fra omkostningerne for at deltage.

b) Producentersammenslutningers informations- og markedsføringsaktiviteter

Ifølge lovforslaget kan der ydes støtte til producentgrupper til information om markedsføring af kvalitetsprodukter under en privat kvalitetsmærkeordning, der er nationalt godkendt eller en EU-mærkningsordning.

Foranstaltninger vedrørende bæredygtig anvendelse af jordbrugsarealer:

a) Miljøvenligt Jordbrug

Der kan ydes støtte til miljøvenligt jordbrug. Jordbrugeren skal frivilligt påtage sig forpligtelser om at drive miljøvenligt jordbrug. Det kan f.eks. være indenfor miljøvenlig drift af landbrugs- og naturarealer, etablering og drift af vådområder og etablering af braklagte randzoner. Støtten ydes på årsbasis og skal dække ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af den indgåede forpligtelse.

b) Dyrevelfærd

Der kan ydes tilskud til jordbrugere, der frivilligt påtager sig forpligtelser på dyrevelfærds-

området. Ligesom med miljøvenligt jordbrug ydes støtten på årsbasis og skal dække ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af den indgåede forpligtelse

c) Ikke-produktive investeringer

Der kan ydes tilskud til f.eks. landskabs- og biotopforbedrende beplantninger, etablering af vådområder, integrerede miljøprojekter.

Foranstaltninger til diversificering af økonomien i landdistrikterne:

a) Diversificering der rækker ud over jordbrugsaktiviteter

Der kan ydes tilskud til nye aktiviteter på jordbrugsbedriften, der ikke er forbundet med egentlig jordbrugsvirksomhed. Projektaktiviteterne skal enten øge antallet af lokale arbejdspladser eller øge udbuddet af kultur- og fritidstilbud eller andre servicetjenester for befolkningen i landdistrikterne.

b) Oprettelse og udvikling af mikrovirksomheder for at fremme iværksætterkultur og udvikle den økonomiske struktur

Der kan ydes støtte til etablering og udvikling af eksisterende mikrovirksomheder. Ligesom ovenfor skal projekter enten øge antallet af lokale arbejdspladser eller øge udbuddet af kultur- og fritidstilbud eller andre servicetjenester for befolkningen i landdistrikterne.

For yderligere information om de enkelte støtteforanstaltninger i den nye landdistriktslov henvises til Direktoratet for FødevareErhvervs hjemmeside: www.dffe.dk

Hvad kan du gøre for at forberede dig på ansøgningsrunden i foråret 2007?

Hvis du allerede nu går rundt med nogle projektideer, der kunne falde indenfor de ovenfor nævnte støtteforanstaltninger, så kan du med fordel forsøge at konkretisere disse. Det kan være en god idé at skrive projektideerne ned, hvad er baggrunden og formålet med projektet, hvad er motivationen for at starte projektet, og hvad er det forventede resultat. Din konsulent kan være behjælpelig i denne proces samt med at udfærdige en eventuel ansøgning til landdistriktsprogrammet i foråret 2007, eller henvise til rådgivere der beskæftiger sig med landdistriktsprogrammerne.